

Державний архів Запорізької області

невідомо -
1920 р.

Мокрянське сільське
управління,
с. Мокре Петрівської-
Строганове волості
Олександрівського повіту
Катеринославської губернії

Фонд № 282
ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1918-1920 рр.

Передмова

до опису № 1 фонду № 282 Мокрянське сільське управління, с. Мокре Петрівської–Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії

1. Історія фондоутворювача

Сільські управління були утворені реформою видатного російського державного діяча П.Д. Кисельова (1838-1840 рр.) як органи самоуправління державних селян, після реформи 1861 р. – селян, звільнених з кріпацької залежності.

Точну дату створення Мокрянського сільського управління встановити не вдалося.

Мокрянське сільське управління було виконавчим органом Мокрянського сільського сходу і підпорядковувалось Петрівському-Строганове волосному правлінню.

Сільський сход був розпорядчим органом сільської громади у справах переділу громадської землі, розподілу податків і повинностей, призначенні опікунів, вирішенні дрібних карних справ. На ньому також обиралися виборні на волосний сход та кандидати у волосні судді, сільське управління, яке складалося зі старости і посадових осіб: збирачів податків, суддів, сільських писарів, наглядачів школи, магазину, лікарні. Сільське управління, під наглядом волосного правління і урядових установ, фактично здійснювало функції адміністративно-поліцейського і господарського управління сільською громадою.

До обов'язків сільського старости входили: скликання та розпуск сільських сходів, винесення на обговорення питань про потреби сільської громади, виконання вироків сільського сходу, розпоряджень волосного правління, установ, що відали управлінням і поземельним облаштуванням селян, місцевої поліції та уряду; забезпечення своєчасного збирання грошових внесків та інших повинностей, стеження за порядком в училищах, лікарнях, інших громадських установах, що утримувалися за власний кошт. Староста також виконував функції поліцейського характеру: охорона громадського порядку, попередження потрав хліба, лісових пожеж і порубок, організація допомоги у надзвичайних ситуаціях (стихійні лиха, епідемії тощо), затримання волоцюг, втікачів та припровадження їх до місцевої поліції, у разі скоєння злочину – проведення попереднього слідства, затримання винуватця.

Мокрянське сільське управління розташовувалося на території с. Мокре. Його діяльність розповсюджувалася на Мокрянську сільську громаду.

Сільські управління ліквідовувались на підставі декрету Тимчасового робітничо-селянського уряду України «Про організацію влади на місцях» від 30 листопада 1918 р., але діяльність простежується до 1920 р.

2. Історія фонду

Відповідно до акту від 28 березня 1950 р. № 25 з фонду Р-358 «Мокрянська сільська рада робітничих, селянських і червоноармійських депутатів, с. Мокре Запорізького району Запорізького округу» була виділена 1 (одна) справа за 1918 р. і створений фонд № 221 «Мокрянська сільська управа, с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Відповідно до акту від 23 червня 1953 р. № 8 документи фонду № 221 «Мокрянська сільська управа, с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії» у кількості 1 (однієї) справи було передано на таємне зберігання до фонду Р-2117 «Мокрянське сільське управління с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії»

Відповідно до акту від 17 квітня 1957 р. № 118 фонд Р-2117 «Мокрянське сільське управління с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії» у кількості 1 (одна) справа був розсекречений і переданий на загальне зберігання.

У ході складання анотованого реєстру описів фондів було виявлено 1 (одну) справу, що не стосується даного фонду, за актом від 13 травня 2008 р. № 26 її було передано до фонду № 282 «Мокрянське сільське управління, с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії».

Станом на 20.07.2012 у фонді № 282 «Мокрянське сільське управління, с. Мокре Петрівської-Строганове волості Олександрівського повіту Катеринославської губернії» нараховується 1 (одна) справа за 1918-1920 рр.

У фонді відклалися такі документи: Постанова губернського коменданта про вилучення хліба у населення для потреб армії. Листування з волосною земською управою про проведення призову на військову службу. Списки військовозобов'язаних.

З метою покращення інформаційно-пошукового рівня проведено удосконалення опису № 1. У ході роботи:

- перескладений заголовок справи;
- уточнені крайні дати документів;
- перевірено кількість аркушів у справі:

Складено опис № 1 за 1918-1920 рр. на 2 (дві) справи, з № 1 по № 2. Останньою справою до опису приєднано перескладений опис.

До опису складено довідковий апарат:

- титульний аркуш;
- передмова

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

_____ О.Ю. Зінчик

Державний архів
Запорізької області

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державного архіву
Запорізької області

_____ О.С. Тедєєв
_____ 2012 р.

Фонд № 282

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
за 1918-1920 роки.

Мокрянське сільське управління, с. Мокре Петрівської–Строганове волості
Олександрівського повіту Катеринославської губернії

№№ з/п	Заголовки справ	Крайні дати	Кількіст ь аркушів	Примі тки
1	2	3	4	5
1	Постанова губернського коменданта про вилучення хліба у населення для потреб армії. Листування з волосною земською управою про проведення призову на військову службу. Списки військовозобов'язаних.	4 січня 1918 – грудень 1920	87	
2.	Перескладений опис		1	

В даний опис внесено 2 (дві) справи
з № 1 по № 2

Опис уклав

_____ Є.С. Калітка

Начальник відділу зберігання,
обліку та довідкового апарату

_____ О.Ю. Зінчик

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК
Державного архіву
Запорізької області

_____ № _____